

Annexure – 5

RISK DISCLOSURE DOCUMENT FOR CAPITAL MARKET AND DERIVATIVES SEGMENTS

This document contains important information on trading in Equities/Derivatives Segments of the stock exchanges. All prospective constituents should read this document before trading in Equities/Derivatives Segments of the Exchanges.

Stock exchanges/SEBI does neither singly or jointly and expressly nor impliedly guarantee nor make any representation concerning the completeness, the adequacy or accuracy of this disclosure document nor have Stock exchanges /SEBI endorsed or passed any merits of participating in the trading segments. This brief statement does not disclose all the risks and other significant aspects of trading.

In the light of the risks involved, you should undertake transactions only if you understand the nature of the relationship into which you are entering and the extent of your exposure to risk.

You must know and appreciate that trading in Equity shares, derivatives contracts or other instruments traded on the Stock Exchange, which have varying element of risk, is generally not an appropriate avenue for someone of limited resources/limited investment and/or trading experience and low risk tolerance. You should therefore carefully consider whether such trading is suitable for you in the light of your financial condition. In case you trade on Stock exchanges and suffer adverse consequences or loss, you shall be solely responsible for the same and Stock exchanges/its Clearing Corporation and/or SEBI shall not be responsible, in any manner whatsoever, for the same and it will not be open for you to take a plea that no adequate disclosure regarding the risks involved was made or that you were not explained the full risk involved by the concerned stock broker. The constituent shall be solely responsible for the consequences and no contract can be rescinded on that account. You must acknowledge and accept that there can be no guarantee of profits or no exception from losses while executing orders for purchase and/or sale of a derivative contract being traded on Stock exchanges.

It must be clearly understood by you that your dealings on Stock exchanges through a stock broker shall be subject to your fulfilling certain formalities set out by the stock broker, which may inter alia include your filling the know your client form, reading the rights and obligations, do's and don'ts, etc., and are subject to the Rules, Byelaws and Regulations of relevant Stock exchanges, its Clearing Corporation, guidelines prescribed by SEBI and in force from time to time and Circulars as may be issued by Stock exchanges or its Clearing Corporation and in force from time to time.

Stock exchanges does not provide or purport to provide any advice and shall not be liable to any person who enters into any business relationship with any stock broker of Stock exchanges and/or any third party based on any information contained in this document. Any information contained in this document must not be construed as business advice. No consideration to trade should be made without thoroughly understanding and reviewing the risks involved in such trading. If you are unsure, you must seek professional advice on the same.

In considering whether to trade or authorize someone to trade for you, you should be aware of or must get acquainted with the following:-

1. BASIC RISKS:

1.1 Risk of Higher Volatility:

Volatility refers to the dynamic changes in price that a security/derivatives contract undergoes when trading activity continues on the Stock Exchanges. Generally, higher the volatility of a security/derivatives contract, greater is its price swings. There may be normally greater volatility in thinly traded securities / derivatives contracts than in active securities /derivatives contracts. As a result of volatility, your order may only be partially executed or not executed at all, or the price at which your order got executed may be substantially different from the last traded price or change substantially thereafter, resulting in notional or real losses.

1.2 Risk of Lower Liquidity:

Liquidity refers to the ability of market participants to buy and/or sell securities / derivatives contracts expeditiously at a competitive price and with minimal price difference. Generally, it is assumed that more the numbers of orders available in a market, greater is the liquidity. Liquidity is important because with greater liquidity, it is easier for investors to buy and/or sell securities / derivatives contracts swiftly and with minimal price difference, and as a result, investors are more likely to pay or receive a competitive price for securities / derivatives contracts purchased or sold. There may be a risk of lower liquidity in some securities / derivatives contracts as compared to active securities / derivatives contracts. As a result, your order may only be partially executed, or may be executed with relatively greater price difference or may not be executed at all.

1.2.1 Buying or selling securities / derivatives contracts as part of a day trading strategy may also result into losses, because in such a situation, securities / derivatives contracts may have to be sold / purchased at low / high prices, compared to the expected price levels, so as not to have any open position or obligation to deliver or receive a security / derivatives contract.

1.3 Risk of Wider Spreads:

Spread refers to the difference in best buy price and best sell price. It represents the differential between the price of buying a security / derivatives contract and immediately selling it or vice versa. Lower liquidity and higher volatility may result in wider than normal spreads for less liquid or illiquid securities / derivatives contracts. This in turn will hamper better price formation.

1.4 Risk-reducing orders:

The placing of orders (e.g., "stop loss" orders, or "limit" orders) which are intended to limit losses to certain amounts may not be effective many a time because rapid movement in market conditions may make it impossible to execute such orders.

1.4.1 A "market" order will be executed promptly, subject to availability of orders on opposite side, without regard to price and that, while the customer may receive a prompt execution of a "market" order, the execution may be at available prices of outstanding orders, which satisfy the order quantity, on price time priority. It may be understood that these prices may be significantly different from the last traded price or the best price in that security / derivatives contract.

1.4.2 A "limit" order will be executed only at the "limit" price specified for the order or a better price. However, while the customer receives price protection, there is a possibility that the order may not be executed at all.

1.4.3 A stop loss order is generally placed "away" from the current price of a stock / derivatives contract, and such order gets activated if and when the security / derivatives contract reaches, or trades through, the stop price. Sell stop orders are entered ordinarily below the current price, and buy stop orders are entered ordinarily above the current price. When the security / derivatives contract reaches the pre-determined price, or trades through such price, the stop loss order converts to a market/limit order and is executed at the limit or better. There is no assurance therefore that the limit order will be executable since a security / derivatives contract might penetrate the pre-determined price, in which case, the risk of such order not getting executed arises, just as with a regular limit order.

1.5 Risk of News Announcements:

News announcements that may impact the price of stock / derivatives contract may occur during trading, and when combined with lower liquidity and higher volatility, may suddenly cause an unexpected positive or negative movement in the price of the security / contract.

1.6 Risk of Rumors:

Rumors about companies / currencies at times float in the market through word of mouth, newspapers, websites or news agencies, etc. The investors should be wary of and should desist from acting on rumors.

1.7 System Risk:

High volume trading will frequently occur at the market opening and before market close. Such high volumes may also occur at any point in the day. These may cause delays in order execution or confirmation.

1.7.1 During periods of volatility, on account of market participants continuously modifying their order quantity or prices or placing fresh orders, there may be delays in order execution and its confirmations.

1.7.2 Under certain market conditions, it may be difficult or impossible to liquidate a position in the market at a reasonable price or at all, when there are no outstanding orders either on the buy side or the sell side, or if trading is halted in a security / derivatives contract due to any action on account of unusual trading activity or security / derivatives contract hitting circuit filters or for any other reason.

1.8 System/Network Congestion:

Trading on exchanges is in electronic mode, based on satellite/leased line based communications, combination of technologies and computer systems to place and route orders. Thus, there exists a possibility of communication failure or system problems or slow or delayed response from system or trading halt, or any such other problem/glitch whereby not being able to establish access to the trading system/network, which may be beyond control and may result in delay in processing or not processing buy or sell orders either in part or in full. You are cautioned to note that although these problems may be temporary in nature, but when you have outstanding open positions or unexecuted orders, these represent a risk because of your obligations to settle all executed transactions.

2. As far as Derivatives segments are concerned, please note and get yourself acquainted with the following additional features:-

2.1 Effect of "Leverage" or "Gearing":

In the derivatives market, the amount of margin is small relative to the value of the derivatives contract so the transactions are 'leveraged' or 'geared'. Derivatives trading, which is conducted with a relatively small amount of margin, provides the possibility of great profit or loss in comparison with the margin amount. But transactions in derivatives carry a high degree of risk.

You should therefore completely understand the following statements before actually trading in derivatives and also trade with caution while taking into account one's circumstances, financial resources, etc. If the prices move against you, you may lose a part of or whole margin amount in a relatively short period of time. Moreover, the loss may exceed the original margin amount.

A. Futures trading involve daily settlement of all positions. Every day the open positions are marked to market based on the closing level of the index / derivatives contract. If the contract has moved against you, you will be required to deposit the amount of loss (notional) resulting from such movement. This amount will have to be paid within a stipulated time frame, generally before commencement of trading on next day.

B. If you fail to deposit the additional amount by the deadline or if an outstanding debt occurs in your account, the stock broker may liquidate a part of or the whole position or substitute securities. In this case, you will be liable for any losses incurred due to such close-outs.

C. Under certain market conditions, an investor may find it difficult or impossible to execute transactions. For example, this situation can occur due to factors such as illiquidity i.e. when there are insufficient bids or offers or suspension of trading due to price limit or circuit breakers etc.

D. In order to maintain market stability, the following steps may be adopted: changes in the margin rate, increases in the cash margin rate or others. These new measures may also be applied to the existing open interests. In such conditions, you will be required to put up additional margins or reduce your positions.

E. You must ask your broker to provide the full details of derivatives contracts you plan to trade i.e. the contract specifications and the associated obligations.

2.2 Currency specific risks:

1. The profit or loss in transactions in foreign currency-denominated contracts, whether they are traded in your own or another jurisdiction, will be affected by fluctuations in currency rates where there is a need to convert from the currency denomination of the contract to another currency.

2. Under certain market conditions, you may find it difficult or impossible to liquidate a position. This can occur, for example when a currency is deregulated or fixed trading bands are widened.

3. Currency prices are highly volatile. Price movements for currencies are influenced by, among other things: changing supply-demand relationships; trade, fiscal, monetary, exchange control programs and policies of governments; foreign political and economic events and policies; changes in national and international interest rates and inflation; currency devaluation; and sentiment of the market place. None of these factors can be controlled by any individual advisor and no assurance can be given that an advisor's advice will result in profitable trades for a participating customer or that a customer will not incur losses from such events.

2.3 Risk of Option holders:

1. An option holder runs the risk of losing the entire amount paid for the option in a relatively short period of time. This risk reflects the nature of an option as a wasting asset which becomes worthless when it expires. An option holder who neither sells his option in the secondary market nor exercises it prior to its expiration will necessarily lose his entire investment in the option. If the price of the underlying does not change in the anticipated direction before the option expires, to an extent sufficient to cover the cost of the option, the investor may lose all or a significant part of his investment in the option.

2. The Exchanges may impose exercise restrictions and have absolute authority to restrict the exercise of options at certain times in specified circumstances.

2.4 Risks of Option Writers:

1. If the price movement of the underlying is not in the anticipated direction, the option writer runs the risks of losing substantial amount.

2. The risk of being an option writer may be reduced by the purchase of other options on the same underlying interest and thereby assuming a spread position or by acquiring other types of hedging positions in the options markets or other markets. However, even where the writer has assumed a spread or other hedging position, the risks may still be significant. A spread position is not necessarily less risky than a simple 'long' or 'short' position.

3. Transactions that involve buying and writing multiple options in combination, or buying or writing options in combination with buying or selling short the underlying interests, present additional risks to investors. Combination transactions, such as option spreads, are more complex than buying or writing a single option. And it should be further noted that, as in any area of investing, a complexity not well understood is, in itself, a risk factor. While this is not to suggest that combination strategies should not be considered, it is advisable, as is the case with all investments in options, to consult with someone who is experienced and knowledgeable with respect to the risks and potential rewards of combination transactions under various market circumstances.

3. TRADING THROUGH WIRELESS TECHNOLOGY/ SMART ORDER ROUTING OR ANY OTHER TECHNOLOGY:

Any additional provisions defining the features, risks, responsibilities, obligations and liabilities associated with securities trading through wireless technology/ smart order routing or any other technology should be brought to the notice of the client by the stock broker.

4. GENERAL

4.1 The term 'constituent' shall mean and include a client, a customer or an investor, who deals with a stock broker for the purpose of acquiring and/or selling of securities / derivatives contracts through the mechanism provided by the Exchanges.

4.2 The term 'stock broker' shall mean and include a stock broker, a broker or a stock broker, who has been admitted as such by the Exchanges and who holds a registration certificate from SEBI.

परिशिष्ट - ५

कॅपिटल मार्केट आणि डेरिव्हेटिव्ह विभागांसाठी जोखीम प्रकटीकरण दस्तऐवज

या दस्तऐवजात स्टॉक एक्स्चेंजच्या इक्विटीज/डेरिव्हेटिव्ह सेगमेंटमधील व्यापाराबाबत महत्वाची माहिती आहे. सर्व संभाव्य घटकांनी एक्स्चेंजसच्या इक्विटीज/डेरिव्हेटिव्ह सेगमेंटमध्ये व्यापार करण्यापूर्वी हा दस्तऐवज वाचावा.

स्टॉक एक्स्चेंज/सेबी या प्रकटीकरण दस्तऐवजाच्या पूर्णतेबद्दल, पर्याप्ततेबद्दल किंवा अचूकतेबद्दल एकट्याने किंवा संयुक्तपणे आणि स्पष्टपणे किंवा गर्भितपणे कोणतीही हमी देत नाही किंवा कोणतेही प्रतिनिधित्व करत नाही किंवा स्टॉक एक्स्चेंज/सेबीने ट्रेडिंग सेगमेंटमध्ये सहभागी होण्याच्या कोणत्याही गुणवत्तेची पुष्टी केली नाही किंवा उत्तीर्ण केलेली नाही. हे संक्षिप्त विधान व्यापारातील सर्व जोखीम आणि इतर महत्त्वपूर्ण पैलू उघड करत नाही.

गुंतलेल्या जोखमीच्या प्रकाशात, तुम्ही ज्या नातेसंबंधात प्रवेश करत आहात त्याचे स्वरूप आणि तुमच्या जोखमीची व्याप्ती तुम्हाला समजली असेल तरच तुम्ही व्यवहार करा.

तुम्हाला हे माहित असणे आवश्यक आहे की इक्विटी शेअर्स, डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्स किंवा स्टॉक एक्स्चेंजवर व्यापार केलेल्या इतर साधनांमध्ये व्यापार करणे, ज्यामध्ये विविध जोखमीचे घटक असतात, सामान्यतः मर्यादित संसाधने/मर्यादित गुंतवणूक आणि/किंवा व्यापार अनुभव आणि कमी असलेल्या व्यक्तीसाठी योग्य मार्ग नाही. धोका सहनशीलता. त्यामुळे तुमची आर्थिक स्थिती पाहता असा व्यापार तुमच्यासाठी योग्य आहे का याचा तुम्ही काळजीपूर्वक विचार केला पाहिजे. जर तुम्ही स्टॉक एक्स्चेंजवर व्यापार करत असाल आणि त्याचे प्रतिकूल परिणाम किंवा नुकसान झाले तर तुम्ही त्यासाठी पूर्णपणे जबाबदार असाल आणि स्टॉक एक्स्चेंज/त्याची क्लिअरिंग कॉर्पोरेशन आणि/किंवा सेबी कोणत्याही प्रकारे जबाबदार असणार नाही आणि ते यासाठी जबाबदार असणार नाही. गुंतलेल्या जोखमीबाबत कोणताही पुरेसा खुलासा करण्यात आलेला नाही किंवा संबंधित स्टॉक ब्रोकरने गुंतलेली संपूर्ण जोखीम तुम्हाला समजावून सांगितली नाही, अशी विनंती करण्यासाठी तुम्ही खुले राहा. घटक हा परिणामांसाठी पूर्णपणे जबाबदार असेल आणि त्या खात्यावर कोणताही करार रद्द करता येणार नाही. स्टॉक एक्स्चेंजवर खरेदी आणि/किंवा डेरिव्हेटिव्ह कॉन्ट्रॅक्टच्या खरेदी आणि विक्रीच्या ऑर्डरची अंमलबजावणी करताना नप्याची हमी किंवा तोट्यापासून अपवाद असू शकत नाही हे तुम्ही मान्य केले पाहिजे आणि स्वीकारले पाहिजे.

तुम्हाला हे स्पष्टपणे समजले पाहिजे की स्टॉक ब्रोकरद्वारे स्टॉक एक्स्चेंजवरील तुमचे व्यवहार स्टॉक ब्रोकरने निश्चित केलेल्या काही औपचारिकता पूर्ण करण्याच्या अधीन असतील, ज्यामध्ये तुमचा क्लायंट फॉर्म भरणे, अधिकार आणि दायित्व वाचणे यांचा समावेश असू शकतो. , काय करावे आणि करू नये इ., आणि संबंधित स्टॉक एक्स्चेंजचे नियम, उपविधी आणि विनियम, त्याचे क्लिअरिंग कॉर्पोरेशन, सेबीने विहित केलेली मार्गदर्शक तत्वे आणि वेळोवेळी लागू होणारी आणि स्टॉक एक्स्चेंजद्वारे जारी केलेली परिपत्रके यांच्या अधीन आहेत किंवा त्याची क्लिअरिंग कॉर्पोरेशन आणि वेळोवेळी लागू आहे.

स्टॉक एक्स्चेंज कोणताही सल्ला देत नाही किंवा प्रदान करत नाही आणि या दस्तऐवजात समाविष्ट असलेल्या कोणत्याही माहितीच्या आधारे स्टॉक एक्स्चेंजच्या कोणत्याही स्टॉक ब्रोकर आणि/किंवा कोणत्याही तृतीय पक्षाशी कोणत्याही व्यावसायिक संबंधात प्रवेश करणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीला जबाबदार राहणार नाही. या दस्तऐवजात समाविष्ट असलेली कोणतीही माहिती व्यवसाय सल्ला म्हणून लावली जाऊ नये. अशा व्यापारातील जोखीम पूर्णपणे समजून घेतल्याशिवाय आणि पुनरावलोकन केल्याशिवाय व्यापाराचा कोणताही विचार केला जाऊ नये. आपल्याला खात्री नसल्यास, आपण त्याबद्दल व्यावसायिक सल्ला घेणे आवश्यक आहे.

तुमच्यासाठी व्यापार करायचा की एखाद्याला व्यापार करायचा किंवा अधिकृत करायचा याचा विचार करताना, तुम्हाला खालील गोष्टींबद्दल माहिती असायला हवी किंवा त्यांची ओळख असणे आवश्यक आहे:-

1. मूलभूत जोखीम:

1.1 उच्च अस्थिरतेचा धोका: अस्थिरता म्हणजे

स्टॉक एक्स्चेंजमध्ये ट्रेडिंग ॲक्टिव्हिटी चालू असताना सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्ह कराराच्या किमतीतील डायनॅमिक बदलांचा संदर्भ. साधारणपणे, सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टची अस्थिरता जितकी जास्त असेल तितकी त्याच्या किमतीत वाढ होते. सक्रिय सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टच्या तुलनेत पातळ व्यापार केलेल्या सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टमध्ये सामान्यतः जास्त अस्थिरता असू शकते. अस्थिरतेचा परिणाम म्हणून, तुमची ऑर्डर केवळ अंशतः अंमलात आणली जाऊ शकते किंवा अजिबात अंमलात आणली जाऊ शकत नाही किंवा तुमची ऑर्डर ज्या किमतीवर अंमलात आणली गेली ती किंमत शेवटच्या ट्रेड केलेल्या किमतीपेक्षा लक्षणीयरीत्या भिन्न असू शकते किंवा त्यानंतर मोठ्या प्रमाणात बदलू शकते, परिणामी काल्पनिक किंवा वास्तविक नुकसान होऊ शकते.

1.2 कमी तरलतेचा धोका: तरलता म्हणजे

बाजारातील सहभागींच्या स्पर्धात्मक किमतीवर आणि किमान किमतीतील फरकासह सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्सची खरेदी आणि/किंवा विक्री करण्याची क्षमता. साधारणपणे, असे गृहीत धरले जाते की बाजारात जितक्या ऑर्डर्स उपलब्ध असतील तितकी तरलता जास्त असते. तरलता महत्त्वाची आहे कारण जास्त तरलतेसह, गुंतवणूकदारांना सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्स वेगाने आणि कमीत कमी किमतीतील फरकाने विकत घेणे आणि/किंवा विकणे सोपे होते आणि परिणामी, गुंतवणूकदारांना सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हजसाठी स्पर्धात्मक किंमत देण्याची किंवा मिळण्याची अधिक शक्यता असते. खरेदी केलेले किंवा विकलेले करार. सक्रिय सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टच्या तुलनेत काही सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्समध्ये कमी तरलतेचा धोका असू शकतो. परिणामी, तुमची ऑर्डर केवळ अंशतः अंमलात आणली जाऊ शकते किंवा तुलनेने जास्त किमतीतील फरकाने अंमलात आणली जाऊ शकते किंवा अजिबात अंमलात आणली जाऊ शकत नाही.

1.2.1 एक दिवसाच्या ट्रेडिंग धोरणाचा भाग म्हणून सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्स खरेदी करणे किंवा विकणे यामुळे देखील तोटा होऊ शकतो, कारण अशा परिस्थितीत, सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट अपेक्षेच्या तुलनेत कमी/जास्त किमतीत विकले/खरेदी करावे लागतील. किंमत पातळी, जेणेकरून सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज करार वितरीत करण्यासाठी किंवा प्राप्त करण्यासाठी कोणतीही खुली स्थिती किंवा बंधन नसावे.

1.3 विस्तीर्ण स्प्रेडचा धोका: स्प्रेड म्हणजे

सर्वोत्तम खरेदी किंमत आणि सर्वोत्तम विक्री किंमत यातील फरक. हे सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट विकत घेणे आणि लगेच विकणे किंवा त्याउलट किंमत यातील फरक दर्शवते. कमी तरलता आणि उच्च अस्थिरतेचा परिणाम कमी द्रव किंवा अलिक्विड सिक्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्ससाठी सामान्य स्प्रेडपेक्षा जास्त होऊ शकतो. यामुळे चांगल्या किमतीच्या निर्मितीला बाधा येईल.

1.4 जोखीम कमी करणारे ऑर्डर: ऑर्डर

देणे (उदा. "स्टॉप लॉस" ऑर्डर्स किंवा "मर्यादा" ऑर्डर) जे काही प्रमाणात तोटा मर्यादित करण्याच्या उद्देशाने आहेत ते अनेकवेळा प्रभावी होऊ शकत नाहीत कारण बाजारातील परिस्थितीमध्ये जलद हालचालीमुळे ते होऊ शकते. अशा आदेशांची अंमलबजावणी करणे अशक्य आहे.

1.4.1 एक "बाजार" ऑर्डर तात्काळ अंमलात आणली जाईल, विरुद्ध बाजूने ऑर्डरच्या उपलब्धतेच्या अधीन, किमतीचा विचार न करता आणि ग्राहकाला "मार्केट" ऑर्डरची त्वरित अंमलबजावणी प्राप्त होत असताना, अंमलबजावणी उपलब्ध असेल. थकबाकीच्या ऑर्डरच्या किमती, जे ऑर्डर प्रमाण पूर्ण करतात, किंमत वेळेच्या प्राधान्याने. हे समजले जाऊ शकते की या किमती शेवटच्या ट्रेड केलेल्या किमतीपेक्षा किंवा त्या सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टमधील सर्वोत्तम किमतीपेक्षा लक्षणीय भिन्न असू शकतात.

1.4.2 "मर्यादा" ऑर्डरची अंमलबजावणी फक्त ऑर्डरसाठी निर्दिष्ट केलेल्या "मर्यादा" किमतीवर किंवा अधिक चांगल्या किमतीवर केली जाईल. तथापि, ग्राहकाला किमतीचे संरक्षण मिळत असताना, ऑर्डरची अंमलबजावणी अजिबात होणार नाही अशी शक्यता असते.

1.4.3 स्टॉप लॉस ऑर्डर सामान्यतः स्टॉक / डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टच्या सध्याच्या किमतीपासून "दूर" ठेवली जाते आणि जर आणि जेव्हा सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट स्टॉपच्या किमतीपर्यंत पोहोचते किंवा त्याद्वारे व्यवहार करते तेव्हा असा ऑर्डर सक्रिय होतो. विक्री स्टॉप ऑर्डर सामान्यपणे वर्तमान किमतीच्या खाली प्रविष्ट केल्या जातात आणि खरेदी स्टॉप ऑर्डर सामान्यपणे वर्तमान किमतीच्या वर प्रविष्ट केल्या जातात. जेव्हा सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज करार पूर्व-निर्धारित किमतीपर्यंत पोहोचतो किंवा अशा किमतीद्वारे व्यवहार करतो, तेव्हा स्टॉप लॉस ऑर्डर मार्केट/लिमिट ऑर्डरमध्ये रूपांतरित होते आणि मर्यादेवर किंवा अधिक चांगल्या प्रकारे अंमलात आणली जाते. यामुळे मर्यादा ऑर्डर अंमलात आणण्यायोग्य असेल याची खात्री नाही कारण सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट पूर्व-निर्धारित किमतीमध्ये प्रवेश करू शकतो, अशा परिस्थितीत, अशा ऑर्डरची अंमलबजावणी न होण्याचा धोका उद्भवतो, जसे की नियमित मर्यादा ऑर्डरसह.

1.5 बातम्यांच्या घोषणांचा धोका: शेअर/डेरिव्हेटिव्हज

कराराच्या किमतीवर परिणाम करणाऱ्या बातम्यांच्या घोषणा व्यापारादरम्यान येऊ शकतात आणि जेव्हा कमी तरलता आणि उच्च अस्थिरता यांचा संयोग होतो तेव्हा सुरक्षा/कराराच्या किमतीत अचानक अनपेक्षित सकारात्मक किंवा नकारात्मक हालचाल होऊ शकते. .

1.6 अफवांचा धोका: काही

वेळा तोंडी, वर्तमानपत्रे, वेबसाइट्स किंवा वृत्तसंस्था इत्यादींद्वारे कंपन्या/ चलनांबद्दलच्या अफवा बाजारात पसरतात. गुंतवणूकदारांनी सावध असले पाहिजे आणि अफवांवर कारवाई करण्यापासून परावृत्त केले पाहिजे.

1.7 प्रणाली जोखीम: उच्च

व्हॉल्यूम ट्रेडिंग वारंवार बाजार उघडण्याच्या वेळी आणि बाजार बंद होण्यापूर्वी होईल. दिवसाच्या कोणत्याही टप्प्यावर असे उच्च प्रमाण देखील येऊ शकते. यामुळे ऑर्डरची अंमलबजावणी किंवा पुष्टी करण्यात विलंब होऊ शकतो.

1.7.1 अस्थिरतेच्या काळात, बाजारातील सहभागी त्यांच्या ऑर्डरचे प्रमाण किंवा किमती सतत बदलत असल्यामुळे किंवा नवीन ऑर्डर दिल्याने, ऑर्डरची अंमलबजावणी आणि त्याची पुष्टी करण्यात विलंब होऊ शकतो.

1.7.2 बाजारातील काही विशिष्ट परिस्थितींमध्ये, खरेदीच्या बाजूने किंवा विक्रीच्या बाजूने कोणतेही थकबाकीदार ऑर्डर नसताना, किंवा व्यापार थांबला असल्यास, वाजवी किमतीत किंवा अजिबात बाजारातील स्थिती रद्द करणे कठीण किंवा अशक्य असू शकते. सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टमध्ये असामान्य ट्रेडिंग ऑक्टिव्हिटी किंवा सिक्युरिटी/डेरिव्हेटिव्ह कॉन्ट्रॅक्ट सर्किट फिल्टरला मारल्यामुळे किंवा इतर कोणत्याही कारणास्तव कोणत्याही कारवाईमुळे.

1.8 सिस्टम/नेटवर्क कंजेशन: एक्सचेंजेसवरील

ट्रेडिंग इलेक्ट्रॉनिक मोडमध्ये, उपग्रह/लीज्ड लाइनवर आधारित कम्युनिकेशन्स, तंत्रज्ञान आणि संगणक प्रणालीच्या संयोजनावर आणि ऑर्डर देण्यासाठी आहे. अशा प्रकारे, दळणवळण बिघाड किंवा सिस्टम समस्या किंवा सिस्टम किंवा व्यापार थांबवण्यापासून धीमा किंवा विलंबित प्रतिसाद, किंवा इतर कोणतीही समस्या/गडबड ज्याद्वारे व्यापार प्रणाली/नेटवर्कमध्ये प्रवेश स्थापित करण्यात सक्षम न होण्याची शक्यता असते, जी नियंत्रणाबाहेर असू शकते आणि खरेदी किंवा विक्री ऑर्डरवर प्रक्रिया करण्यास विलंब होऊ शकतो किंवा त्यावर प्रक्रिया करू शकत नाही. तुम्हाला हे लक्षात ठेवण्यासाठी सावध केले जाते की जरी या समस्या तात्पुरत्या स्वरूपाच्या असू शकतात, परंतु तुमच्याकडे थकबाकीदार ओपन पोजिशन्स किंवा अंमलात न आलेल्या ऑर्डर असल्यास, सर्व अंमलात आणलेले व्यवहार निकाली काढण्याच्या तुमच्या जबाबदाऱ्यांमुळे या जोखमीचे प्रतिनिधीत्व करतात.

2. जोपर्यंत डेरिव्हेटिव्ह विभागांचा संबंध आहे, कृपया लक्षात घ्या आणि खालील अतिरिक्त वैशिष्ट्यांसह स्वतःला परिचित करा:-

2.1 "लीव्हेरेज" किंवा "गियरिंग" चा प्रभाव: डेरिव्हेटिव्ह

मार्केटमध्ये, डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टच्या मूल्याच्या सापेक्ष मार्जिनची रक्कम लहान असते त्यामुळे व्यवहार 'लीव्हेरेज' किंवा 'गिअर्ड' असतात. डेरिव्हेटिव्ह ट्रेडिंग, जे तुलनेने कमी मार्जिनसह आयोजित केले जाते, मार्जिन रकमेच्या तुलनेत मोठा नफा किंवा तोटा होण्याची शक्यता प्रदान करते. परंतु डेरिव्हेटिव्हजमधील व्यवहारांमध्ये उच्च प्रमाणात धोका असतो.

त्यामुळे डेरिव्हेटिव्हमध्ये व्यवहार करण्यापूर्वी तुम्ही खालील विधाने पूर्णपणे समजून घ्या आणि एखाद्याची परिस्थिती, आर्थिक संसाधने इ. विचारात घेताना सावधगिरीने व्यापार करा. जर किंमती तुमच्या विरोधात गेल्यास, तुम्ही तुलनेने एक भाग किंवा संपूर्ण मार्जिन रक्कम गमावू शकता. अल्प कालावधी. शिवाय, नुकसान मूळ मार्जिन रकमेपेक्षा जास्त असू शकते.

A. फ्युचर्स ट्रेडिंगमध्ये सर्व पोजिशन्सचे दैनंदिन सेटलमेंट समाविष्ट असते. इंडेक्स/डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्टच्या बंद पातळीच्या आधारे दररोज खुल्या पोजिशन्स मार्केटमध्ये चिन्हांकित केल्या जातात. जर करार तुमच्या विरोधात गेला असेल, तर तुम्हाला अशा हालचालीमुळे होणारी नुकसानीची रक्कम (कल्पनाशून्य) जमा करावी लागेल. ही रक्कम एका विहित मुदतीत भरावी लागेल, साधारणपणे दुसऱ्या दिवशी व्यापार सुरू होण्यापूर्वी.

B. जर तुम्ही मुदतीपर्यंत अतिरिक्त रक्कम जमा करण्यात अयशस्वी झालात किंवा तुमच्या खात्यात थकबाकीदार कर्ज आढळल्यास, स्टॉक ब्रोकर काही भाग किंवा संपूर्ण स्थिती किंवा पर्यायी सिक्युरिटीज रद्द करू शकतो. या प्रकरणात, अशा क्लोज-आउट्समुळे झालेल्या कोणत्याही नुकसानीसाठी तुम्ही जबाबदार असाल.

C. बाजाराच्या काही परिस्थितींमध्ये, गुंतवणूकदाराला व्यवहार पूर्ण करणे कठीण किंवा अशक्य वाटू शकते. उदाहरणार्थ, ही परिस्थिती तरलता यांसारख्या कारणांमुळे उद्भवू शकते म्हणजे जेव्हा अपुन्या बिड किंवा ऑफर असतात किंवा किंमत मर्यादा किंवा सर्किट ब्रेकर इत्यादींमुळे ट्रेडिंगचे निलंबन.

D. बाजारातील स्थिरता राखण्यासाठी, खालील पायऱ्यांचा अवलंब केला जाऊ शकतो: मार्जिन दरातील बदल, रोख मार्जिन दरात वाढ किंवा इतर. हे नवीन उपाय विद्यमान खुल्या स्वारस्यांवर देखील लागू केले जाऊ शकतात. अशा परिस्थितीत, तुम्हाला अतिरिक्त मार्जिन घालावे लागेल किंवा तुमची पोजिशन्स कमी करावी लागतील.

E. तुम्ही तुमच्या ब्रोकरला डेरिव्हेटिव्हज कॉन्ट्रॅक्ट्सचे संपूर्ण तपशील प्रदान करण्यास सांगणे आवश्यक आहे ज्यांचा तुम्ही व्यापार करण्याची योजना आखत आहात, म्हणजे कराराची वैशिष्ट्ये आणि संबंधित दायित्वे.

2.2 चलन विशिष्ट जोखीम: 1. परकीय

चलन-नामांकित करारांमधील व्यवहारातील नफा किंवा तोटा, मग ते तुमच्या स्वतःच्या किंवा अन्य अधिकारक्षेत्रात व्यवहारात असले तरी, चलन दरातील चढ-उतारांवर परिणाम होईल जेथे चलन मूल्यातून रूपांतरित करण्याची आवश्यकता असेल. दुसऱ्या चलनाशी करार.

2. बाजारातील काही परिस्थितींमध्ये, तुम्हाला एखादे पद रद्द करणे कठीण किंवा अशक्य वाटू शकते. हे घडू शकते, उदाहरणार्थ जेव्हा चलन नियंत्रणमुक्त केले जाते किंवा स्थिर ट्रेडिंग बँड रद्द केले जातात.

3. चलन किमती अत्यंत अस्थिर आहेत. चलनांच्या किमतीच्या हालचालींवर इतर गोष्टींसह प्रभाव पडतो: मागणी-पुरवठा संबंध बदलणे; व्यापार, वित्तीय, आर्थिक, विनिमय नियंत्रण कार्यक्रम आणि सरकारची धोरणे; विदेशी राजकीय आणि आर्थिक घटना आणि धोरणे; राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय व्याज दर आणि चलनवाढ मध्ये बदल; चलन अवमूल्यन; आणि बाजारपेठेची भावना. यापैकी कोणतेही घटक कोणत्याही वैयक्तिक सल्लागाराद्वारे नियंत्रित केले जाऊ शकत नाहीत आणि सल्लागाराच्या सल्ल्याचा परिणाम सहभागी ग्राहकासाठी फायदेशीर व्यवहारात होईल किंवा अशा घटनांमुळे ग्राहकाचे नुकसान होणार नाही याची खात्री देता येत नाही.

2.3 पर्याय धारकांचा धोका: 1. पर्याय

धारकाला पर्यायासाठी दिलेली संपूर्ण रक्कम तुलनेने कमी कालावधीत गमावण्याचा धोका असतो. ही जोखीम वाया जाणारी मालमत्ता म्हणून पर्यायाचे स्वरूप प्रतिबिंबित करते जी कालबाह्य झाल्यावर निरुपयोगी होते. जो पर्यायधारक त्याचा पर्याय दुय्यम बाजारात विकत नाही किंवा त्याची मुदत संपण्यापूर्वी त्याचा वापर करत नाही तो पर्यायातील त्याची संपूर्ण गुंतवणूक गमावेल. पर्यायाची मुदत संपण्याआधी अंतर्निहित किंमत अपेक्षित दिशेने बदलत नसल्यास, पर्यायाची किंमत भरून काढण्यासाठी पुरेशी प्रमाणात, गुंतवणूकदार पर्यायातील त्याच्या गुंतवणुकीचा सर्व किंवा महत्त्वपूर्ण भाग गमावू शकतो.

2. एक्सचेंजस व्यायाम निर्बंध लादू शकतात आणि विशिष्ट परिस्थितीत विशिष्ट वेळी पर्यायांचा वापर प्रतिबंधित करण्याचा पूर्ण अधिकार आहे.

2.4 ऑप्शन रायटरची जोखीम: 1. जर

अंतर्निहित किमतीची हालचाल अपेक्षित दिशेने नसेल, तर ऑप्शन रायटर मोठ्या प्रमाणात गमावण्याचा धोका पत्करतो.

2. पर्याय लेखक असण्याचा धोका समान अंतर्निहित व्याजावर इतर पर्याय खरेदी करून आणि त्याद्वारे स्प्रेड पोझिशन ग्रहण करून किंवा ऑप्शन मार्केट्स किंवा इतर मार्केटमध्ये इतर प्रकारच्या हेजिंग पोझिशन प्राप्त करून कमी केला जाऊ शकतो.

तथापि, जिथे लेखकाने स्प्रेड किंवा इतर हेजिंग पोझिशन ग्रहण केले आहे, तरीही जोखीम लक्षणीय असू शकतात. स्प्रेड पोझिशन ही साध्या 'लांब' किंवा 'शॉर्ट' पोझिशनपेक्षा कमी जोखमीची असतेच असे नाही.

3. व्यवहार ज्यामध्ये अनेक पर्याय एकत्रितपणे खरेदी करणे आणि लिहिणे, किंवा अंतर्निहित हितसंबंध कमी करून खरेदी करणे किंवा विकणे यासह पर्याय खरेदी करणे किंवा लिहिणे समाविष्ट आहे, गुंतवणूकदारांना अतिरिक्त जोखीम देतात. ऑप्शन स्प्रेडसारखे कॉम्बिनेशन व्यवहार, एकच पर्याय विकत घेणे किंवा लिहिण्यापेक्षा अधिक क्लिष्ट असतात. आणि हे पुढे लक्षात घेतले पाहिजे की, गुंतवणूकीच्या कोणत्याही क्षेत्राप्रमाणे, एक जटिलता स्वतःच एक जोखीम घटक आहे. संयोजन धोरणांचा विचार केला जाऊ नये असे सुचविले जात नसले तरी, पर्यायांमधील सर्व गुंतवणुकीप्रमाणेच, विविध प्रकारच्या संयोजन व्यवहारातील जोखीम आणि संभाव्य बक्षीसांच्या संदर्भात अनुभवी आणि जाणकार व्यक्तींशी सल्लामसलत करणे उचित आहे. बाजार परिस्थिती.

3. वायरलेस तंत्रज्ञान / स्मार्ट ऑर्डर रूटिंग किंवा इतर कोणत्याही तंत्रज्ञानाद्वारे व्यापार:

वायरलेस तंत्रज्ञान/स्मार्ट ऑर्डर रूटिंग किंवा इतर कोणत्याही तंत्रज्ञानाद्वारे सिव्युरिटीज ट्रेडिंगशी संबंधित वैशिष्ट्ये, जोखीम, जबाबदाऱ्या, दायित्वे आणि दायित्वे परिभाषित करणाऱ्या कोणत्याही अतिरिक्त तरतुदी स्टॉक ब्रोकरने क्लायंटच्या निदर्शनास आणल्या पाहिजेत.

4. सामान्य

4.1 'घटक' या शब्दाचा अर्थ असा आहे आणि त्यात एक क्लायंट, ग्राहक किंवा गुंतवणूकदार समाविष्ट आहे, जो एक्सचेंजसद्वारे प्रदान केलेल्या यंत्रणेद्वारे सिव्युरिटीज/डेरिव्हेटिव्ह्ज कॉन्ट्रॅक्ट्स घेण्याच्या आणि/किंवा विक्री करण्याच्या उद्देशाने स्टॉक ब्रोकरशी व्यवहार करतो.

4.2 'स्टॉक ब्रोकर' या शब्दाचा अर्थ असा आहे आणि त्यात स्टॉक ब्रोकर, ब्रोकर किंवा स्टॉक ब्रोकर यांचा समावेश आहे, ज्यांना एक्सचेंजसने असे म्हणून प्रवेश दिला आहे आणि ज्याच्याकडे SEBI कडून नोंदणी प्रमाणपत्र आहे.